

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 3

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w klasie 3. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Oznaczenia w tabeli: *zakres rozszerzony

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopelniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE					
1. i 2. Czas apokalipsy spełnionej	• określić ramy czasowe epoki • wyjaśnić pojęcia: <i>okupacja, Holokaust, obóz koncentracyjny, lagier, getto</i> • omówić wydarzenia, związane z datami: 1 września 1939, 17 września 1939, 8 maja 1945 *• szczegółowo omówić sytuację na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką i sowiecką	• opisać specyfikę okresu wojny i okupacji w Polsce • wyjaśnić pojęcia: <i>Generalne Gubernatorstwo, Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa</i> *• określić, w jaki sposób działalność Polskiego Państwa Podziemnego wpłynęła na kulturę i sztukę	• wskazać i omówić wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę *• opisać życie codzienne pod okupacją w Polsce i w Europie	• wyjaśnić przyczyny różnic pomiędzy okresem wojny i okupacji w Polsce i Europie Zachodniej • omówić sytuację ludności cywilnej pod okupacją niemiecką i sowiecką *• przygotować prezentację multimedialną dotyczącą życia codziennego w czasie wojny w miejscowości, z której pochodzi jego rodzina	• przedstawić założenia nazistów *• przeanalizować obraz Maxa Ernsta <i>Europa po deszczu</i>, wykorzystując kontekst historyczny
4. Sztuka wobec wojny	• wskazać tematykę dzieł sztuki okresu wojennego i powojennego • wyjaśnić pojęcie: <i>propaganda i agitacja</i> w odniesieniu do przykładów sztuki wizualnej okresu wojny i okupacji *• zrelacjonować treść	• zaprezentować specyfikę wojennej sztuki propagandowej i agitacyjnej • wyjaśnić pojęcie <i>sztuka ulotna</i> w odniesieniu do sztuki okresu wojny i okupacji *• rozpoznać obrazy Andrzeja Wróblewskiego	• omówić tematykę dzieł sztuki okresu wojny i okupacji • wskazać twórców dzieł plastycznych okresu wojny i okupacji *• przedstawić problematykę filmu <i>Dyktator</i> Charlie'ego Chaplina	• omówić różnice w dostępie do kultury pomiędzy Polską a Europą Zachodnią w okresie okupacji • zinterpretować obraz Bronisława Wojciecha Linkego <i>Plucha</i> *• przedstawić, jak funkcjonował teatr w	• przedstawić informacje na temat twórczości muzycznej okresu wojny i okupacji *• wypowiedzieć się na temat roli humoru i satyry w twórczości artystów pokolenia wojny i okupacji na podstawie samodzielnie wybranych

	filmu <i>Dyktator</i> Charlie'ego Chaplina	i Bronisława Wojciecha Linkego	*• zinterpretować kadr z filmu <i>Dyktator</i> w kontekście historycznym	czasie wojny	polskich rysunków satyrycznych
WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI					
6. i 7. Stracone pokolenie – o wierszach Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• relacjonować treść wiersza <i>Pokolenie</i> • omówić obraz świata przedstawiony w wierszu <i>Pokolenie</i> *• wymienić innych twórców pokolenia Kolumbów, do którego należał K.K. Baczyński *• wskazać elementy rzeczywistości wojennej na obrazie <i>Pelzająca śmierć</i> Zdzisława Beksińskiego	• omówić specyfikę pokolenia, do którego należał Krzysztof Kamil Baczyński • wypowiedzieć się na temat kreacji osoby mówiącej w wierszu <i>Pokolenie</i> • wypowiedzieć się na temat nadawcy i adresata wiersza *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] *• omówić kompozycję obrazu <i>Pelzająca śmierć</i>	• wyjaśnić celowość odwołania do Homera w <i>Pokoleniu</i> • wskazać wpływy romantyczne w wierszach K.K. Baczyńskiego • zinterpretować zakończenie wiersza <i>Pokolenie</i> • omówić sposób przedstawienia wojny w wierszu *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] *• skonfrontować postać przedstawioną na obrazie Beksińskiego z konwencjonalnym ukazaniem śmierci	• przeanalizować kompozycję wiersza *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] i omówić jej funkcję *• skonfrontować obraz Zdzisława Beksińskiego z wierszem K.K. Baczyńskiego *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] *• porównać wizję świata zaprezentowaną przez Baczyńskiego z tą, która została przedstawiona na obrazach zamieszczonych w rozdziale „Wojna i okupacja”	• wskazać podobieństwa pomiędzy twórczością poetów Drugiej Awangardy a twórczością K.K. Baczyńskiego *• w kontekście twórczości K.K. Baczyńskiego analizować obraz Hieronima Boscha *• przeanalizować fotografię Lori Nix <i>Biblioteka</i> w kontekście historycznym i literackim *• wskazać w literaturze międzywojennej utwór, w którym występuje zderzenie wizji arkadii z obrazem apokalipsy i porównać to dzieło z wierszem Baczyńskiego
8. i 9. Patrząc na tragedię – wojenna twórczość Czesława Miłosza	• omówić treść wierszy Czesława Miłosza • opisać przeżycia wynikające z lektury wierszy • odnaleźć informacje na temat Giordana Bruna *• wypowiedzieć się na temat twórczości Czesława Miłosza	• wypowiedzieć się na temat getta warszawskiego i powstania w getcie warszawskim • wskazać elementy należące do rzeczywistości wojennej w wierszu <i>Przedmieście</i> *• podać przykłady innych dzieł literackich poruszających kwestię powstania w getcie warszawskim	• zinterpretować postawy świadków tragedii przedstawione w wierszu <i>Campo di Fiori</i> • wyjaśnić zakończenie wiersza <i>Campo di Fiori</i> • scharakteryzować bohatera wiersza <i>Przedmieście</i> *• wymienić podobieństwa i różnice między <i>Campo di Fiori</i> a <i>Przedmieściem</i>	• omówić zasadność zestawienia zagłady Żydów z egzekucją Giordana Bruna przedstawionymi w wierszu <i>Campo di Fiori</i> • określć funkcję zestawienia dwóch rzeczywistości w wierszu <i>Przedmieście</i> *• zinterpretować instalację Józefa Szajny w kontekście utworów Czesława Miłosza	• porównać wiersze: <i>Campo di Fiori</i> i <i>Przedmieście</i> *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
*10., 11. i 12. Zofia	• opisać świat	• scharakteryzować	• zaprezentować	• scharakteryzować	• omówić sposób

Nałkowska o wojnie	przedstawiony we fragmentach <i>Kobiety cmentarnej</i> • zrelacjonować treść opowiadań Zofii Nałkowskiej	bohaterkę	wydarzenie historyczne, którego dotyczą fragmenty utworu • zinterpretować tytuł zbioru • zinterpretować motto, którym został opatrzony zbiór	narrację fragmentów tekstu zamieszczonych w podręczniku • wyjaśnić, dlaczego autorka zachowała indywidualny styl języka poszczególnych bohaterów, jego niezręczności i chaotyczny tok wypowiedzi • opisać narrację zbioru • wypowiedzieć się na temat adekwatności narracji do problematyki opowiadań	przedstawienia powstania w getcie w opowiadaniu • zinterpretować obraz Andrzeja Wróblewskiego w kontekście opowiadań Zofii Nałkowskiej • wybrać ze zbioru opowiadanie, które wywołuje w czytelniku największe wrażenie i uzasadnić swoją decyzję
13. i 14. <i>Opowiadania</i> Tadeusza Borowskiego	• zrelacjonować treść opowiadania <i>Dzień na Harmenzach</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>kapo</i> , <i>vorarbeiter</i> , <i>post</i> *• zrelacjonować treść innego wybranego opowiadania Tadeusza Borowskiego	• wyjaśnić pojęcie <i>behawioryzm</i> • scharakteryzować bohatera-narratora • wypowiedzieć się na temat rzeczywistości obozowej • omówić kontekst historyczny opowiadań *• stworzyć kodeks człowieka zlagrowanego	• opisać mechanizmy rządzące relacjami międzyludzkimi w obozie • wypowiedzieć się na temat postępowania bohaterów opowiadania • wyjaśnić pojęcie <i>człowiek zlagrowany</i> *• zestawień opowieść Tadeusza z informacjami ze źródeł historycznych	• wypowiedzieć się na temat narracji oraz języka utworu *• podjąć dyskusję na temat zachowania bohaterów, ich motywacji i wpływu sytuacji, w której się znaleźli na osobowość	• omówić przeżycia wewnętrzne bohaterów *• porównać relację Borowskiego z innymi przekazami literackimi lub filmowymi, dotyczącymi rzeczywistości obozowej *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
15., 16., 17. i 18. <i>Inny świat</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego	• zrelacjonować treść fragmentu książki zamieszczonego w podręczniku • scharakteryzować postać Gorcewa • streścić książkę <i>Inny świat</i> *• zaprezentować biografię Gustawa-	• wypowiedzieć się na temat łagrów sowieckich • wyjaśnić przyczynę konfliktu opisanego we fragmencie książki Gustawa Herlinga-Grudzińskiego • opisać system funkcjonowania łagru na podstawie treści książki	• wypowiedzieć się na temat narracji we fragmencie • omówić różne reakcje bohaterów na rzeczywistość obozową • wskazać w utworze elementy charakterystyczne dla literatury faktu oraz dla	• podjąć dyskusję na temat przyczyn zawarcia niepisane porozumienia między więźniami a władzami obozu • omówić zakończenie utworu • zinterpretować tytuł utworu *• określić funkcję dzieła	• określić funkcję upadku i wyzwolenia Paryża w kompozycji utworu *• wypowiedzieć się na temat języka fragmentu *• porównać sposób przedstawiania człowieka w sytuacjach granicznych w prozie Herlinga-Grudzińskiego i Tadeusza

	Herlinga Grudzińskiego *• przedstawić okoliczności wydania <i>Innego świata</i>	opisać ukazany w <i>Innym świecie</i> system represji w Rosji radzieckiej – od momentu aresztowania do osadzenia w łagrze omówić możliwe przyczyny aresztowania w okresie stalinowskim porównać sposób opisu łagru z wybranym dziełem literackim lub filmowym dotyczącym tej tematyki	literatury pięknej *• przeanalizować reakcje bohaterów na rzeczywistość obozową	Fiodora Dostojewskiego w powieści	Borowskiego
WOJNA I OKUPACJA – NAUKA O JEZYKU					
20. Język w świecie wartości	przedstawić zasady etyki słowa i zastosować je w praktyce wymienić rodzaje naruszeń etyki słowa	zdefiniować pojęcie wartości wyjaśnić pojęcia: <i>system wartości, wartości etyczne, wartości społeczne, wartości estetyczne, hierarchizacja, ekspresyvizmy</i> i podać przykłady	omówić związek wartości z językiem wypowiedzieć się na temat obowiązującego w swojej kulturze i środowisku systemu wartości	omówić związek etyki słowa z polskim prawem sformułować wnioski dotyczące przemocy werbalnej i mowy nienawiści na podstawie danych CBOS-u	przeanalizować środki wyrazu w wojennym plakacie propagandowym podjąć dyskusję na temat „mowy nienawiści” w mediach i internecie
WOJNA I OKUPACJA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
21. Podsumowanie wiadomości o literaturze wojny i okupacji	zrelacjonować opinie przedstawione w podanych fragmentach zaprezentować własne stanowisko wobec poglądów obu autorów i je uzasadnić	wskazać przykłady tradycji romantycznej w literaturze wojny i okupacji omówić rolę świadków w rzeczywistości powojennej wskazać różnice pomiędzy opiniami obu autorów podjąć dyskusję dotyczącą konieczności odczuwania współodpowiedzialności za wspólnotę	omówić różnice pomiędzy literaturą i sztuką dwudziestolecia międzywojennego oraz wojny i okupacji podać powody zmian, jakie zaszły w literaturze i sztuce tych okresów wskazać przykłady tradycji romantycznej w literaturze wojny i okupacji podać powody obojętności świadków tragedii wojennych przedstawić swoją	wyjaśnić przyczyny różnic pomiędzy literaturą i sztuką dwudziestolecia a literaturą i sztuką okresu wojny i okupacji omówić przyczyny powrotu do paradygmatu romantycznego rozpoznać retoryczną organizację wypowiedzi	wyjaśnić, na czym polega odpowiedzialność moralna za wspólnotę odszukać inne teksty zawierające opinie o kulturze czasów wojny i okupacji – zestawień je z tekstami Stanisława Burkota i Mieczysława Jastruna

			opinię na temat adekwatności tradycji romantycznej w opisie rzeczywistości wojennej i okupacyjnej		
22. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie *• przytoczyć najważniejsze fakty, sądy i opinie dotyczące treści z zakresu rozszerzonego	• wykorzystać najważniejsze konteksty *• posłużyć się najważniejszymi kontekstami dotyczącymi treści z zakresu rozszerzonego	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko *• uargumentować własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać *• interpretować wymagany materiał z zakresu rozszerzonego	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze *• rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe
WOJNA I OKUPACJA – NAWIĄZANIA					
23. Śladami wojny i okupacji	• wskazać przykłady obecności tematu wojny i okupacji w popkulturze	• wskazać przykłady współczesnych dzieł sztuki dotyczących okresu wojny i okupacji	• wskazać przyczyny popularności tematu wojny i okupacji w sztuce	• omówić sposoby podejmowania tematu wojny i okupacji w popkulturze *• zanalizować wybrane przykłady dzieł sztuki o tematyce wojennej – z obszaru sztuki wysokiej oraz popkultury	• przedstawić na wybranym przez siebie przykładzie sposób podejmowania tematu wojny i okupacji w popkulturze *• podjąć dyskusję dotyczącą funkcjonowania tematyki wojennej w utworach satyrycznych
24. Kazimierza Moczarskiego rozmowa z katem	• zaprezentować bohaterów fragmentów *• orientować się w treści książki Kazimierza Moczarskiego	• wyjaśnić rozbieżność pomiędzy opinią Stroopa na temat Alfreda Chłapowskiego a sposobem, w jaki go potraktował *• wyjaśnić przyczyny wspólnego pobytu w celi oficera Armii Krajowej i zbrodniarza hitlerowskiego	• zinterpretować odczucia Stroopa po dokonaniu masakry *• omówić kontekst historyczny opisywanych wydarzeń	• zinterpretować wypieranie się Stroopa odpowiedzialności za masakrę *• zanalizować zachowanie Jürgena Stroopa w przedstawionym fragmencie	• przedstawić portret zbrodniarza *• określić, jaki kształt przybiera historia widziana oczami nie ofiary, lecz kata
25. O banalności zła	• zaprezentować postać Adolfa Eichmanna *• opisać, w jaki sposób	• zaprezentować teorię Hannah Arendt na temat sumienia	• sformułować tezę tekstu Hannah Arendt *• omówić wybrany	• na podstawie tekstu wyjaśnić, dlaczego Niemcy w państwie	*• podjąć dyskusję na temat funkcjonowania sumienia

	doszło do procesu Eichmanna w Jerozolimie	*• wskazać konteksty literackie lub filmowe, przedstawiające zbrodniarzy wojennych okresu II wojny światowej	przykład literacki lub filmowy prezentujący sylwetkę nazistowskiego zbrodniarza	Hitlera stali się zbrodniarzami *• na wybranym przykładzie literackim lub filmowym analizować sposób przedstawienia zbrodniarza wojennego okresu II wojny światowej	*• wyjaśnić, dlaczego zło w III Rzeszy przestało być pokusą
26. Opowieść o pamiętaniu	• zrelacjonować fragment utworu • zaprezentować postać Marka Edelmana *• zrelacjonować treść reportażu Hanny Krall <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i>	• przedstawić historię powstania w getcie warszawskim • wyjaśnić, dlaczego Marek Edelman został lekarzem *• przedstawić obraz życia w getcie na podstawie reportażu Hanny Krall	• wyjaśnić zaprezentowaną przez Edelmana, analogię pomiędzy Umschlagplatzem a szpitalem, w którym pracował *• wyjaśnić przyczynę wybuchu powstania w getcie warszawskim z punktu widzenia Marka Edelmana	• omówić relację pomiędzy Edelmanem a Bogiem *• omówić różnicę pomiędzy historią oficjalną, a przedstawioną przez Marka Edelmana	• zinterpretować tytuł utworu *• zaprezentować funkcję mikropowieści o ludziach w getcie
28. Wojna w wersji popkulturowej	• zrelacjonować treść wiersza • zaprezentować kontekst historyczny *• przytoczyć opinie na temat powstania warszawskiego	• określić źródło zacytowanego tekstu • wskazać w wierszu odniesienia do rzeczywistości okupacyjnej *• sformułować własną opinię na temat powstania warszawskiego	• wskazać w wierszu odniesienia do poezji czasów wojny i określić ich funkcję *• uzasadnić własną opinię na temat powstania warszawskiego	• omówić język utworu *• podjąć dyskusję na temat obecności trudnej historii w popkulturze	• podjąć dyskusję na temat przyczyn ciągłego sięgania przez twórców do tematu powstania warszawskiego *• zaprezentować różne oceny powstania i sformułować hipotezę dotyczącą przyczyny takiego stanu rzeczy
29. <i>Popiół i diament</i>	• streścić film • scharakteryzować postać Maćka Chełmickiego *• przybliżyć twórczość Andrzeja Wajdy	• omówić scenografię i grę aktorską • wypowiedzieć się na temat dylematu bohatera *• wskazać i omówić inne filmy Andrzeja Wajdy należące do szkoły polskiej	• zinterpretować scenę finałową oraz tytuł filmu *• scharakteryzować szkołę polską w filmie	• zinterpretować symbole w filmie: płonące kieliszki, odwrócony krzyż *• podjąć dyskusję na temat sposobu zaprezentowania rzeczywistości powojennej w filmie	• uzasadnić, że Maćka Chełmickiego można nazwać bohaterem współczesnym *• zestawić obraz filmowy z tekstem literackim – omówić środki wyrazu

*30. Zagłada w filmie	• streścić film • scharakteryzować głównego bohatera • zaprezentować wojenną biografię reżysera	• opisać tło historyczne wydarzeń zaprezentowanych w filmie • scharakteryzować sposób przedstawienia warszawskiego getta • wskazać inne dzieła filmowe dotyczące Holokaustu	• zaprezentować przedstawione w filmie różne reakcje ludzi na rzeczywistość wojenną • omówić wybrany przykład filmu podejmującego temat Holokaustu	• zinterpretować zachowanie niemieckiego oficera w końcowej części filmu • określić, jak Polański przedstawił Polaków i ich postawy wobec ludności żydowskiej	• określić rolę muzyki w filmie • przeanalizować kadr z filmu z uwagi na wykorzystane środki wyrazu oraz kontekst historyczny
WSPÓLCZESNOŚĆ – O EPOCE					
32. i 33. Współczesna rzeczywistość	• określić ramy czasowe epoki • wskazać wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę	• omówić wydarzenia historyczne, które ukształtowały epokę • wyjaśnić pojęcia: <i>żelazna kurtyna, zimna wojna, segregacja rasowa, kontrkultura, NSZZ „Solidarność”, Okrągły Stół</i> i odnieść je do wydarzeń historycznych *• przedstawić wpływ przemian społecznych na kulturę światową	• wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie • zabrać głos w dyskusji dotyczącej rewolucji informatycznej i jej znaczenia we współczesnym świecie • omówić zjawisko globalizacji *• wypowiedzieć się na temat życia codziennego w okresie PRL-u	• wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie • zaprezentować najważniejsze wydarzenia w powojennej historii Polski i określić ich wpływ na kulturę *• przygotować prezentację multimedialną o PRL-u	• wypowiedzieć się na temat funkcjonowania demokracji i przestrzegania praw człowieka we współczesnym świecie *• przedstawić swoją wiedzę na temat wydarzeń aktualnych czerpaną z lektury dostępnych źródeł informacji (prasa, internet, serwisy telewizyjne)
34. Filozofia współczesna	• wskazać filozofów, którzy wpłynęli na kształt epoki • wymienić najważniejsze założenia egzystencjalizmu	• zreferować najważniejsze założenia egzystencjalizmu *• przedstawić założenia strukturalizmu i dekonstrukcjonizmu	• wyjaśnić obecność absurdu oraz rolę buntu w życiu człowieka *• wymienić tytuły utworów literackich, których bohaterów można nazwać „buntownikami metafizycznymi”	• wyjaśnić założenia estetyki Umberto Eco *• podjąć dyskusję na temat filozofii egzystencjalnej	• omówić udział odbiorcy w procesie tworzenia sensów dzieła sztuki *• zaprezentować poglądy Sartre’a
35. i 36. Sztuka współczesna	• wymienić dominujące w epoce style sztuki • rozpoznać na przykładach dominujące style w sztuce współczesnej	• podać cechy stylów dominujących w sztuce współczesnej • wymienić nazwiska najważniejszych twórców epoki i rozpoznać ich	• wskazać najważniejsze cechy architektury postmodernistycznej • omówić nowe gatunki w sztuce • wskazać najważniejsze	• przeanalizować wybrane dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów • wypowiedzieć się na temat najważniejszych tendencji w historii kina	• podjąć dyskusję na temat sztuki współczesnej *• wymienić przykłady realizacji w literaturze współczesnych nurtów w sztuce, np. teatr absurdu

	• omówić dorobek wybranego reżysera filmowego	dzieła • rozpoznać na przykładach nowe gatunki w sztuce *• omówić twórczość wybranego przedstawiciela sztuki współczesnej	tendencje w historii powojennego kina *• wypowiedzieć się na temat muzyki współczesnej	powojennego • wskazać dominujące tendencje w dramacie współczesnym *• scharakteryzować jeden z nurtów teatru współczesnego	
WSPÓŁCZESNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI					
38. Wprowadzenie do literatury współczesnej	• wymienić nowe tendencje w literaturze światowej • wskazać najważniejszych twórców literatury światowej *• podać tytuły utworów literackich danych twórców z literatury światowej	• omówić nowe tendencje w literaturze światowej *• sformułować wniosek na temat tendencji w literaturze współczesnej na podstawie lektury wybranych przez siebie utworów	• wymienić najważniejszych twórców literatury światowej *• omówić specyfikę prozy wybranego twórcy literatury światowej (Albert Camus, Julio Cortázar, Aleksander Solżenicyn, Kurt Vonnegut, Philip K. Dick, J.R.R. Tolkien, Umberto Eco)	• wskazać najważniejsze tendencje w literaturze polskiej i omówić ich związek z wydarzeniami historycznymi *• porównać wybrany utwór z prozy światowej z tekstem twórcy polskiego	• określić związek głównych tendencji w literaturze polskiej z wydarzeniami historycznymi *• sformułować wniosek z porównania wybranego utworu z prozy światowej z tekstem twórcy polskiego
39. Poezja Tadeusza Różewicza	• omówić kreację osoby mówiącej w wierszu <i>Ocalony</i> • wyjaśnić, kim są „nauczyciel” i „mistrz” przywołani w utworze *• wypowiedzieć się na temat twórczości Tadeusza Różewicza	• wypowiedzieć się na temat kompozycji wiersza <i>Ocalony</i> • wskazać wątki biblijne w wierszu <i>Ocalony</i> *• dostrzec związek języka z obrazem świata	• scharakteryzować pokolenie „porażonych śmiercią” • omówić wiersz <i>Ocalony</i> jako manifest pokolenia • zinterpretować wątki biblijne wiersza <i>Ocalony</i> *• zinterpretować obraz Salvadora Dalego w kontekście wiersza <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza	• przedstawić wymowę wiersza <i>Ocalony</i> • omówić obraz świata i bohatera w wierszu <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe	• zinterpretować nawiązania w tekście <i>Ocalony</i> *• dokonać analizy porównawczej wiersza <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> Tadeusza Różewicza oraz <i>Wybudowałem pomnik</i> Horacego
40. Poezja współczesna Czesława Miłosza	• omówić kreację osoby mówiącej w wierszu <i>To</i> *• wypowiedzieć się na temat twórczości Czesława Miłosza	• wskazać w podmiocie literackim cechy autora *• odnaleźć te elementy, które są wspólne dla wiersza Miłosza <i>To</i> oraz zdjęcia przedstawiającego	• zinterpretować metaforykę wiersza <i>Moja wierna mowa</i> • wyjaśnić tytuł wiersza <i>To</i> *• zinterpretować dzieło	• wskazać i omówić konteksty interpretacyjne wiersza <i>Moja wierna mowa</i> *• rozpoznać aluzje literackie i symbole	• napisać pracę, w której przedstawi główne cechy poezji Miłosza *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu

		Picassa malującego światłem	Armana w kontekście twórczości Czesława Miłosza	kulturowe	(estetycznym, etycznym i poznawczym)
42. Poezja Zbigniewa Herberta	scharakteryzować bohaterów wiersza i opisać sytuację liryczną wymienić elementy programu etycznego, wskazanego w wierszu <i>Przesłanie Pana Cogito</i> wypowiedzieć się na temat twórczości Zbigniewa Herberta	przywołać mit, do którego Zbigniew Herbert nawiązuje w tekście <i>Apollo i Marsjasz</i> sformułować tezę interpretacyjną wyjaśnić pochodzenie imienia Pana Cogito dostrzec i skomentować wartości estetyczne utworu	zinterpretować początek wiersza <i>Apollo i Marsjasz</i> przedstawić wymowę wiersza <i>Apollo i Marsjasz</i> podać argumenty na poparcie tezy interpretacyjnej wypowiedzieć się na temat wymowy wiersza <i>Przesłanie Pana Cogito</i> napisać pracę: „Odniesienia do tradycji na przykładzie wiersza Herberta <i>Apollo i Marsjasz</i>”	wskazać i omówić konteksty interpretacyjne <i>Przesłania Pana Cogito</i> wyjaśnić, kim byli Gilgamesz, Hektor i Roland rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe	omówić obraz współczesnej cywilizacji, przedstawiony w wierszu <i>Przesłanie Pana Cogito</i> wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
43. Poezja Mirona Białoszewskiego	określić sytuację liryczną w wierszu <i>Karuzela z madonnami</i> dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego	wskazać elementy należące do sfery sacrum i sfery profanum w wierszu <i>Podłogo, błogosław!</i> wyjaśnić, w jaki sposób w utworze <i>Karuzela z madonnami</i> udało się poecie oddać wrażenie obrotowego ruchu karuzeli w kontekście wiersza <i>Podłogo, błogosław!</i> omówić dzieła sztuki wykorzystujące przedmioty codziennego użytku	wypowiedzieć się na temat kompozycji wiersza <i>Karuzela z madonnami</i> wskazać w tekście <i>Karuzela z madonnami</i> fragmenty, które nawiązują do twórczości przedstawicieli światowego malarstwa, i określić rolę tych odwołań w utworze omówić wiersz <i>Podłogo, błogosław!</i> jako przykład poezji lingwistycznej wziąć udział w dyskusji dotyczącej wykorzystania przedmiotów codziennego użytku w sztuce	omówić funkcję zestawienia kultury jarmarcznej i kultury wysokiej w wierszu <i>Karuzela z madonnami</i> określić funkcję zestawienia dwóch skrajnych aspektów rzeczywistości w wierszu <i>Podłogo, błogosław!</i> przygotować prezentację na temat wybranych twórców, którzy przedmioty codziennego podnosili do rangi sztuki	napisać pracę na temat: „Doświadczenie codzienności w poezji Białoszewskiego jako objawienie piękna i niezwykle przeżycie” wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
44. Poezja Wisławy Szymborskiej	zreferować mit, do którego nawiązuje wiersz <i>Monolog dla Kasandry</i>	scharakteryzować kompozycję wiersza <i>Monolog dla Kasandry</i>	określić funkcję kompozycji wiersza <i>Monolog dla Kasandry</i>	zinterpretować wymowę wiersza <i>Monolog dla Kasandry</i>	zaprezentować obraz człowieka zawarty w wierszu <i>Cebula</i>

	• scharakteryzować osobę mówiącą w wierszu *• wypowiedzieć się na temat twórczości Wisławy Szymborskiej *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego	• omówić funkcję nawiązania do mitologii w wierszu • określić funkcję porównania człowieka do cebuli w wierszu <i>Cebula</i> *• wyszukać utwory stanowiące konteksty dla tekstów kultury poznawanych w szkole	• omówić obecne w wierszu <i>Cebula</i>: gry słowne, koncept i paradoks *• przywołać konteksty, do których odnosi się poeta w swojej twórczości	*• skonfrontować teksty literackie z dziełami sztuki zamieszczonymi w podręczniku w kontekście wierszy Wisławy Szymborskiej	*• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
*45. „Kaskaderzy literatury”	• omówić kreację osoby mówiącej w wierszu <i>Życie to nie teatr</i>	• wypowiedzieć się na temat języka utworu <i>Z gier i zabaw dziecięcych</i>	• zinterpretować postać aniołka i diabełka w wierszu <i>Z gier i zabaw dziecięcych</i>	• podjąć dyskusję na temat wymowy wiersza <i>Z gier i zabaw dziecięcych</i> • zabrać głos w dyskusji dotyczącej zasadności porównania świata do teatru • rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe	• przywołać przykłady zastosowania toposu <i>teatrum mundi</i> w różnych tekstach kultury • określić związki literatury z innymi dziedzinami sztuki (muzyką)
46. Nowa Fala i okolice	• wskazać elementy nowomowy i języka przemówień w wierszu <i>Określona epoka</i> • wymienić sformułowania właściwe dla ankiety personalnej w wierszu <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> *• podać przykłady manipulacji językowej stosowane w dzisiejszej rzeczywistości	• omówić obraz rzeczywistości, jaki wyłania się z wiersza <i>Dyktando</i> • scharakteryzować sytuację liryczną w wierszu <i>Określona epoka</i> *• zaprezentować sposoby manipulacji językowej stosowane w dzisiejszej rzeczywistości	• wyjaśnić istotę konceptu w wierszu <i>Dyktando</i> Ewy Lipskiej • przeanalizować manipulację językową obnażoną w tekście <i>Określona epoka</i> • zinterpretować wiersze <i>Dyktando</i> oraz <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> w kontekście rzeczywistości PRL-u *• rozpoznać mechanizmy nowomowy typowe dla systemów totalitarnych	• przedstawić uniwersalną wymowę wierszy <i>Dyktando</i> oraz <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> • przeanalizować manipulację językową obnażoną w wierszu <i>Określona epoka</i> *• przygotować wystąpienie na temat funkcji i cech charakterystycznych poezji lingwistycznej z wykorzystaniem utworów Białoszewskiego i Barańczaka *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe	• wyjaśnić, jakie znaczenia wynikają z deleksykalizacji związków frazeologicznych w poezji lingwistycznej *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)

48. Świat dorosłych według Macieja Świetlickiego	wskazać w wierszu elementy kojarzone ze światem dorosłych określić związki między wierszem Świetlickiego a dziełem Gérarda Fromangera <i>Życie i śmierć ludzi</i>	wypowiedzieć się na temat kreacji osoby mówiącej wyjaśnić znaczenie sformułowań: „akwizytor, który wciska śmieci nikomu”, „Kulę się i boję” zanalizować w kontekście wiersza dzieło Gérarda Fromangera <i>Życie i śmierć ludzi</i>	zinterpretować metafory i symbole, zastosowane w wierszu określić, jaką funkcję w tekście pełnią powtórzenia podjąć dyskusję na temat roli sztuki we współczesnym świecie na podstawie wiersza Świetlickiego oraz Fromangera	zinterpretować zakończenie wiersza rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe	omówić obraz współczesnego świata ukazany w wierszu dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synkretyzm konwencji i gatunków) wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
*49. <i>Tryptyk rzymski</i>	wskazać we fragmencie nawiązania do Biblii oraz filozofii antycznej	omówić funkcję opisów przyrody we fragmencie <i>Zdumienie</i>	porównać fragment <i>Sąd</i> z freskiem Michała Anioła <i>Sąd Ostateczny</i>	przeanalizować symbolikę <i>Sądu Ostatecznego</i> Michała Anioła i omówić ją w kontekście wiersza wyjaśnić, w jaki sposób fresk Michała Anioła zainspirował Jana Pawła II	omówić fragment <i>Sąd</i> w kontekście innych utworów podejmujących tematykę eschatologiczną
*50. i 51. <i>Wieża</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego	streścić opowiadanie <i>Wieża</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego scharakteryzować bohaterów utworu	omówić kompozycję utworu porównać poszczególne wątki opowiadania omówić narrację utworu	zinterpretować metaforykę i symbolikę utworu	wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania samotności w opowiadania	podjąć dyskusję na temat sensu cierpienia
52. i 53. Opowieści o świecie minionym	streścić powieści Tadeusza Konwickiego <i>Kronika wypadków miłosnych</i> porównać film Andrzeja Wajdy z pierwowzorem literackim	omówić sposób przedstawienia Lwowa w wierszu <i>Jechać do Lwowa</i> Adama Zagajewskiego wskazać w utworze <i>Jechać do Lwowa</i> obrazy nawiązujące do mitu arkadii (krajiny bujnej, życzliwej człowiekowi przyrody) i określić ich funkcję przedstawić sposób ukazania procesu	omówić funkcje odwołań do mitu arkadyjskiego w wierszu Adama Zagajewskiego zinterpretować metaforykę i symbolikę wiersza <i>Jechać do Lwowa</i> oraz końcowe zdanie tekstu wyjaśnić znaczenie sformułowania: „dlaczego każde miasto musi stać się Jerozolimą i każdy	wypowiedzieć się na temat przyczyn powrotu Witolda do świata młodości omówić sposób ukazania nostalgii w powieści określić sposób ukazania Wileńszczyzny w powieści Konwickiego omówić funkcję odnalezionych w powieści Konwickiego elementów intertekstualnych	odnaleźć aluzje do rzeczywistości PRL-u i określić ich funkcje wskazać związki między różnymi aspektami utworu (etycznym, estetycznym i poznawczym)

		dojrzewania na przykładzie głównego bohatera powieści <i>Kronika wypadków miłosnych</i> *• podjąć dyskusję dotyczącą sposobu ukazania nostalgii w literaturze	człowiek Żydem” • wypowiedzieć się na temat narracji w powieści <i>Kronika wypadków miłosnych</i> • zinterpretować tytuł utworu Konwickiego *• odnaleźć w powieści elementy intertekstualne i omówić ich funkcję		
54., 55., 56. i 57. Tango Sławomira Mrożka	• streścić <i>Tango</i> Sławomira Mrożka • scharakteryzować bohaterów <i>Tanga</i> *• zapoznać się z utworami stanowiącymi konteksty dla tekstów kultury poznawanych w szkole	• scharakteryzować bohaterów dramatu • zinterpretować <i>Tango</i> jako dramat rodzinny • opisać, jak swoją sytuację życiową określa Artur *• wypowiedzieć się na temat dowolnej realizacji teatralnej dramatu Mrożka	• odnaleźć w bohaterach ilustracje postaw wobec rzeczywistości • zinterpretować metaforykę i symbolikę w utworze • interpretować tytuł dramatu oraz ostatnią scenę • wyjaśnić, dlaczego antykonformizm Stomila i Eleonory pozbawił ich syna naturalnego prawa do młodzieńczego buntu *• podjąć dyskusję na temat sposobów i funkcji buntu w literaturze różnych epok w odniesieniu do <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka	• wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia mitu wolności w <i>Tangu</i> • omówić funkcję groteski w utworze • wypowiedzieć się na temat funkcji absurdu w dramacie *• podjąć dyskusję dotyczącą diagnozy współczesnej kultury w kontekście <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka	• przedstawić różne sposoby odczytania sztuki Mrożka • zinterpretować utwór Sławomira Mrożka jako uniwersalny dramat dotyczący rzeczywistości i relacji międzyludzkich *• dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synekryzm konwencji i gatunków)
*59. Dzienniki Witolda Gombrowicza	• zreferować poglądy narratora przedstawione we fragmencie	• wypowiedzieć się na temat narracji <i>Dzienników</i>	• skomentować język fragmentów <i>Dziennika</i> zamieszczonych w podręczniku	• podjąć dyskusję na temat zaprezentowanych przez narratora opinii na temat relacji człowiek – zwierzę	• odnieść fragmenty <i>Dziennika</i> do światopoglądu wyłożonego w <i>Ferdydurke</i>
*60. i 61. Miasto utrapienia Jerzego Pilcha	• zrelacjonować treść powieści Jerzego Pilcha <i>Miasto utrapienia</i> • scharakteryzować	• omówić sposób ukazania miasta w powieści • wypowiedzieć się na temat narracji	• scharakteryzować sposób mówienia bohatera • zinterpretować obraz Dwurnika i graffiti	• odnaleźć elementy literatury postmodernistycznej w książce i omówić ich	• podjąć dyskusję na temat współczesnego systemu wartości w kontekście powieści Pilcha

	głównego bohatera utworu	• scharakteryzować motywacje bohatera	Banksy'ego w kontekście fragmentów powieści	funkcję	
*62. i 63. <i>Wojna polsko-ruska pod flagą białoczerwoną</i> Doroty Masłowskiej	• zrelacjonować treść powieści Doroty Masłowskiej • scharakteryzować głównych bohaterów <i>Wojny polsko-ruskiej</i>	• omówić wpływ różnych ideologii na bohaterów • wypowiedzieć się na temat języka bohaterów	• wypowiedzieć się na temat funkcji Masłowskiej w powieści • zinterpretować zakończenie książki	• podjąć dyskusję na temat obrazu świata młodych przedstawionego w powieści	• wypowiedzieć się na temat adaptacji utworu dokonanej przez Xawerego Żuławskiego
64. i 65. <i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda Kapuścińskiego	• zrelacjonować przygodę Ryszarda Kapuścińskiego • odnaleźć informacje na temat Herodota • streścić <i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda Kapuścińskiego • zdefiniować reportaż na podstawie książki Kapuścińskiego *• wypowiedzieć się na temat Herodota	• omówić obraz Indii zaprezentowany we fragmencie • wypowiedzieć się na temat <i>Podróży z Herodotem</i> jako przykładu reportażu • omówić postawę narratora wobec riksarzzy *• podjąć dyskusję dotyczącą różnic w kulturze w kontekście konfrontacji narratora z riksarzami	• odnaleźć powiązania pomiędzy dziełem Herodota a wrażeniami Kapuścińskiego z pierwszego dnia pobytu w Indiach • scharakteryzować sposób ukazania krajów i narodów w utworze *• omówić obraz PRL-u przedstawiony w <i>Podróżach z Herodotem</i>	• omówić funkcję dzieła Herodota w kompozycji książki Kapuścińskiego *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe	• wypowiedzieć się na temat Herodota *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
*66. Współczesne trendy – przewodnik dla początkujących	• omówić zjawisko społeczne przedstawione przez Marcina Kołodziejczyka	• zinterpretować tytuł reportażu	• zanalizować język użyty w reportażu i określić jego funkcję	• wypowiedzieć się na temat sposobu prezentacji zjawiska ukazanego w reportażu	• podjąć dyskusję na temat zjawiska opisanego w reportażu
*67. Czesława Miłosza temat do odstąpienia	• zaprezentować cechy gatunkowe i pochodzenie eseju • przedstawić poglądy narratora na temat wyspy	• wskazać cechy eseju we fragmencie tekstu <i>Żegnajcie wyspy</i> Czesława Miłosza	• omówić funkcjonujący stereotyp dotyczący postrzegania wyspy	• omówić funkcjonowanie i znaczenie wyspy w różnych tekstach kultury	• stworzyć esej na dowolny temat
68., 69., 70. i 71. <i>Rok 1984</i> George'a Orwella	• zrelacjonować treść powieści George'a Orwella • przedstawić definicję pojęcia <i>antyutopia</i> *• podjąć dyskusję na temat funkcjonowania systemów totalitarnych w	• przedstawić obraz państwa totalitarnego zaprezentowany w powieści • wskazać cechy antyutopii *• omówić fenomen reality show <i>Big Brother</i>	• zaprezentować postawy bohaterów wobec państwa totalitarnego *• rozpoznać mechanizmy nowomowy charakterystyczne dla systemów totalitarnych	• przeanalizować nowomowę jako narzędzie propagandy i manipulacji *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe	• zabrać głos w dyskusji na temat zjawiska opisanego w reportażu *• dostrzec związek języka z obrazem świata

	kontekście powieści Orwella	w odniesieniu do powieści George'a Orwella			
72., 73., 74., 75. i 76. <i>Dżuma</i> Alberta Camus	• streścić powieść <i>Dżuma</i> Alberta Camus • scharakteryzować bohaterów powieści *• zinterpretować grafikę Banksy'ego w kontekście <i>Dżumy</i>	• opisać świat przedstawiony powieści • omówić narrację i kompozycję powieści *• wskazać idee łączące <i>Dżumę</i> i <i>Człowieka zbuntowanego</i>	• omówić różne znaczenia słowa <i>dżuma</i> w powieści • zaprezentować różne postawy wobec epidemii przedstawione w powieści • omówić <i>Dżumę</i> jako parabolę *• przeanalizować <i>Mit Syzyfa</i> Alberta Camusa w kontekście <i>Dżumy</i>	• przeanalizować różne postawy wobec epidemii i rozpatrzeć je w kontekście parabolicznego znaczenia powieści • omówić elementy filozofii egzystencjalnej zawarte w powieści *• porównać obrazy świata bez Boga w twórczości Camusa i Dostojewskiego	• wskazać elementy filozofii egzystencjalnej w <i>Dżumie</i> *• odnaleźć związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
77. i 78. <i>Czekając na Godota</i> Samuela Becketta	• zrelacjonować treść dramatu • scharakteryzować bohaterów sztuki *• wypowiedzieć się na temat języka w dramacie	• wyjaśnić termin <i>teatr absurdu</i> • omówić sposób przedstawienia czekania w dramacie *• wypowiedzieć się na temat aktu mowy w dramacie	• wyjaśnić metaforyczne znaczenie postaci oraz ich imion • zinterpretować postać Godota i czynność oczekiwania na niego *• określić postawy bohaterów wobec absurdu istnienia	• wypowiedzieć się na temat działań podejmowanych przez bohaterów oczekujących Godota • zinterpretować zmiany, jakie zachodzą w Pozzo i Luckym *• porównać postawy bohaterów <i>Czekając na Godota</i> i <i>Dżumy</i> wobec absurdu istnienia	• przeanalizować funkcję absurdu w dramacie *• dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synkretyzm konwencji i gatunków) oraz związek języka z obrazem świat
*79. i 80. <i>Miłość w czasach zarazy</i> Gabriela Garcii Márqueza	• streścić powieść Márqueza • omówić dzieje miłości bohaterów	• przedstawić ewolucję miłości oraz jej rodzaje	• zinterpretować symbolikę podróży w powieści	• wypowiedzieć się na temat funkcji konwensu w powieści	• podjąć dyskusję na temat różnych sposobów mówienia o miłości we współczesnej kulturze
*81. i 82. <i>Gra o tron</i> George'a R.R. Martina	• omówić świat przedstawiony powieści • scharakteryzować głównych bohaterów powieści	• wypowiedzieć się na temat narracji w powieści • omówić relacje społeczne przedstawione w powieści	• określić funkcję postaci fantastycznych w powieści • wskazać wątki szekspirowskie w powieści	• zaprezentować sposób wykorzystania w utworze poglądów Machiavellego	• podjąć dyskusję na temat fenomenu popularności serialu powstałego na kanwie powieści
*83. Facebook i jego twórca	• zrelacjonować treść filmu	• scharakteryzować głównego bohatera	• omówić relacje międzyludzkie zaprezentowane w filmie	• przedstawić rolę dialogów w filmie	• wypowiedzieć się na temat znaczenia portali społecznościowych we

					współczesnym świecie
*84. Sherlock Holmes ludzkiego ciała	scharakteryzować głównego bohatera serialu	wskazać elementy konwencji powieści detektywistycznej w serialu	wypowiedzieć się na temat gry aktorskiej	wskazać cechy wspólne wszystkich typów seriali wpływające na ich komercyjny sukces	podjąć dyskusję na temat emocji wywoływanych przez zachowanie tytułowego bohatera
85. Hamlet bardzo współczesny	scharakteryzować głównych bohaterów * porównać przedstawienie z tekstem dramatu Williama Szekspira	określić, jakie typy społeczne reprezentują poszczególni bohaterowie * porównać <i>H.</i> z innymi realizacjami scenicznymi bądź filmowymi <i>Hamleta</i> Williama Szekspira	omówić funkcję przestrzeni, w jakiej rozgrywa się akcja zinterpretować polską symbolikę pojawiającą się w przedstawieniu wyjaśnić znaczenie kostiumów * podjąć dyskusję na temat nowatorskich środków wyrazu użytych w przedstawieniu	przeanalizować funkcję nawiązania do <i>Procesu</i> Franza Kafki wypowiedzieć się na temat muzyki wykorzystanej w przedstawieniu * sformułować argumenty potwierdzające stanowisko przyjęte w dyskusji	* dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (syntezyzm konwencji i gatunków)
WSPÓŁCZESNOŚĆ – NAUKA O JEZYKU					
86. Perswazja a manipulacja językowa	wymienić techniki perswazyjne podać podstawowe techniki manipulacji językowej	odróżnić perswazję od manipulacji wymienić cechy nowomowy	wskazać cele stosowania nowomowy * rozpoznać mechanizmy nowomowy charakterystyczne dla systemów totalitarnych	wskazać elementy perswazyj i manipulacji w życiu codziennym i tekstach kultury omówić specyfikę języka reklamy * przeanalizować język dowolnej reklamy	wyliczyć cechy języka propagandy komunistycznej * poddać analizie język polityków, wskazując elementy manipulacji językowej * stworzyć slogan
WSPÓŁCZESNOŚĆ – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
87. Podsumowanie wiadomości na temat współczesności	zrelacjonować opinie autorów na temat współczesności wyjaśnić pojęcie <i>brewiarz</i> * podjąć dyskusję z tezami zawartymi w tekstach Kubiaka i Bendyka	wyjaśnić różnicę, o której pisze Zygmunt Kubiak * odnaleźć inne teksty zawierające opinie o kulturze czasów wojny i okupacji – zestawień je z tekstami Kubiaka i Bendyka	omówić model gospodarki zaprezentowany przez Bendyka * rozpoznać retoryczną organizację wypowiedzi	porównać teksty Kubiaka i Bendyka * przedstawić własne stanowisko wobec poglądów obu autorów i je uzasadnić	ustosunkować się do twierdzenia, że we współczesnej gospodarce głównymi czynnikami wzrostu są wiedza i innowacje * wypowiedzieć się na temat teorii Fukuyamy
88. Powtórzenie wiadomości	odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie * przytoczyć	wykorzystać najważniejsze konteksty * posłużyć się	wyciągać wnioski określić własne stanowisko	poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie	wykorzystać bogate konteksty formułować i

	najważniejsze fakty, sądy i opinie dotyczące treści z zakresu rozszerzonego	najważniejszymi kontekstami dotyczącymi treści z zakresu rozszerzonego	*• uargumentować własne stanowisko	argumentować • uogólnić, podsumować i porównać *• interpretować wymagany materiał z zakresu rozszerzonego	rozwiązywać problemy badawcze *• rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe